

Til: Det medisinske fakultet

Dato: 12.9.2023
Saksnr.: 2023/18285

Langtidsprognose for Helsam 2024-2028

Overordnede kommentarer:

Den overordnede økonomiske situasjonen ved Helsam er svært krevende og for å oppnå økonomisk balanse i prognoseperioden er instituttet avhengig av både å gjennomføre drastiske innsparinger, opprettholde høy BOA-virksomhet og få en omfordeling av inntekter i fakultets fordelingsmodell for å dekke kostnader knyttet til økt praksis i primærhelsetjenesten.

Helsams vurdering er at det i prognoseperioden må skje en avstemming av aktivitetsnivå og grunnfinansiering for våre bachelor- og masterprogram. Vi mener at det bør skje gjennom en omdisponering på UiO-nivå i tråd med de politiske signalene som er gitt om å bruke interne omdisponeringer til å prioritere relevante og attraktive utdanninger. Alternativt så må aktivitetsnivået reduseres slik at det samsvarer med dagens studieplassefinansiering. Vi avventer anbefalingene i fakultets gjennomgang av studieprogramporteføljen og etterlyser en overordnet diskusjon av sammenhengen mellom studieplassefinansiering og aktivitetsnivå på institusjonsnivå. Innsparinger knyttet til redusert aktivitet i form av nedleggelse eller endring av studieprogram ligger erfaringsmessig flere år etter vedtak, det er derfor ikke foretatt noen simuleringer knyttet til dette i inneværende prognose.

Som vi har rapportert tidligere (budsjett 23 og T1 23) så preges bevilgningsøkonomien av at vi øker aktivitetsnivået samtidig som inntektene våre reduseres. Økt aktivitet inn i prognoseperioden er knyttet til opprettelsen av Campus Sør, nytt masterprogram i Folkehelse og epidemiologi, mens økning i perioden er praksis i primærhelsetjenesten som følge av RETHOS. Vi har ikke lagt inn økt aktivitet knyttet til etableringen av Campus Innlandet etter at det ble kjent at NTNU får studieplasser til Gjøvik.

Vi har (som i forrige langtidsprognose) forutsatt at måltallet for internfinansierte rekrutteringsstillinger faller bort fra 2024. Kutt i rekrutteringsstillinger er det viktigste innsparingstiltaket for å oppnå økonomisk balanse. Prognosen forutsetter på inntektssiden 20 nye studieplasser i medisin på Campus Sør, studieplassefinansiering av til sammen 40 plasser til master i Folkehelse og epidemiologi (eller annen variant av brofinansiering av det nye masterprogrammet). Vi har også lagt til grunn at nye studieplasser vil gi vekst i studiepoengproduksjonen, men gitt at dette kommer etterskuddsvis som snitt over tre år så er det først mot slutten av perioden det gir noen vesentlig effekt.

Det er videre en sentral forutsetning at vi oppnår effektivisering av undervisningsoppgaver ved at vitenskapelige stillinger holdes ledig ved naturlig avgang og at bortfall av interne rekrutteringsstillinger med pliktarbeid reduserer undervisningskapasiteten.

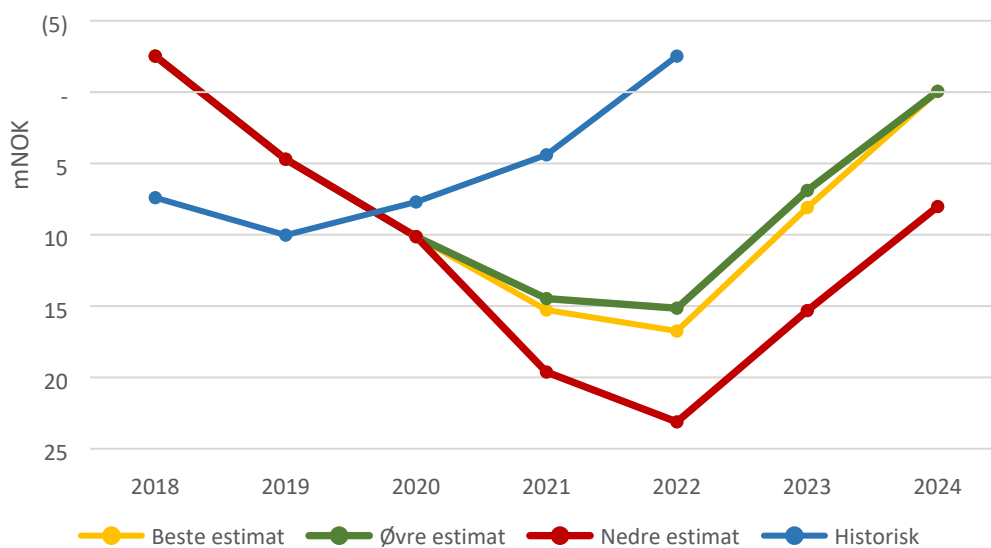

Langtidsprognose 2024 til 2028 – beste estimat

BEV

Gruppering	Historikk					Prognose					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Sum inntekter	(100 500)	(100 744)	(102 612)	(106 510)	(103 281)	(98 481)	(106 578)	(111 301)	(112 229)	(112 936)	(112 936)
Sum lønnskostnader	122 500	125 103	123 565	125 611	129 566	133 482	138 146	137 598	131 357	127 054	127 560
Sum driftskostnader	13 453	12 436	8 047	9 040	16 710	14 387	15 005	20 005	20 005	20 005	20 005
Sum investeringer	2 158	1 845	2 099	1 943	2 125	1 000	1 971	1 971	5 471	1 971	1 971
SUM før nettobidrag m.m	37 611	38 640	31 098	30 084	45 120	50 388	48 544	48 274	44 604	36 095	36 600
Sum nettobidrag eksternt	(31 434)	(34 054)	(32 382)	(35 422)	(46 735)	(43 348)	(40 653)	(40 664)	(40 663)	(42 190)	(42 190)
Sum prosjektavslutning	2 502	(1 963)	(1 039)	(1 607)	(207)	(2 491)	(180)	(180)	(180)	(187)	(187)
16510 Overforbruk BOA	-	-	-	3 638	(2 625)	56	(2 286)	(2 287)	(2 287)	(2 373)	(2 373)
Sum overforbruk BOA	-	-	-	3 638	(2 625)	56	(2 286)	(2 287)	(2 287)	(2 373)	(2 373)
SUM nettobidrag m.m	(28 932)	(36 017)	(33 421)	(33 390)	(49 566)	(45 784)	(43 120)	(43 131)	(43 129)	(44 749)	(44 749)
SUM isolert resultat	8 679	2 623	(2 323)	(3 307)	(4 446)	4 605	5 425	5 143	1 475	(8 655)	(8 149)
17010 Overført fra i fjor	(1 277)	7 401	10 025	7 702	1 923	102	4 706	10 131	15 274	16 749	8 094
SUM akkumulert resultat	7 401	10 025	7 702	4 395	(2 523)	4 706	10 131	15 274	16 749	8 094	(55)

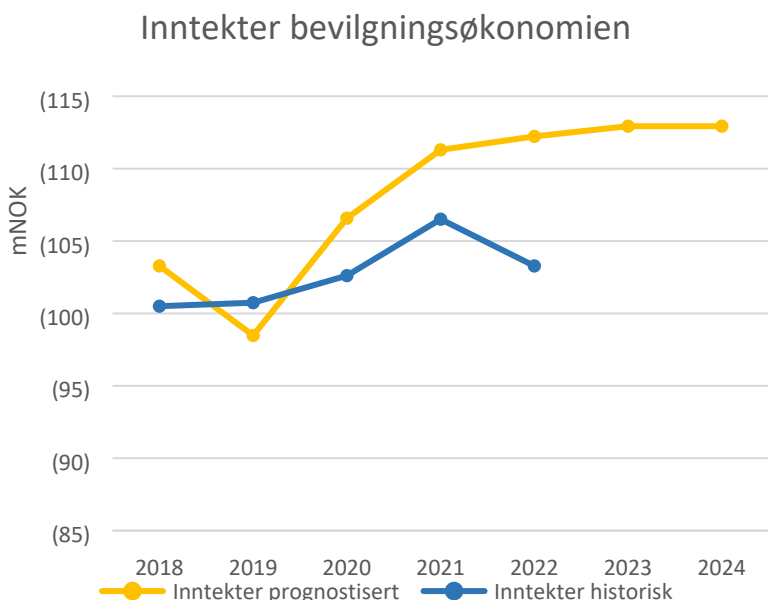
Akkumulert resultat historisk og prognostisert

I beste estimat vil Helsam klare å komme i økonomisk balanse innen 2028, men vi vil opparbeide et betydelig akkumulert overforbruk underveis i perioden.

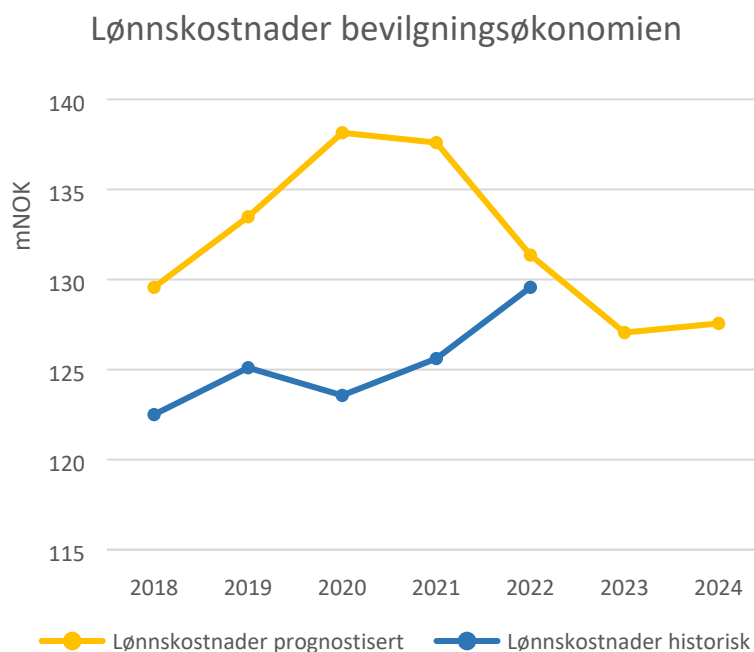
Som det framgår av den grafiske framstillingen av

prognosen så ligger det et til dels betydelig utfallsrom for at det akkumulerte resultatet i prognoseperioden kan innebære at vi ikke er i økonomisk balanse innen utgangen av prognoseperioden. Øvre estimat er utformet slik at dersom vi skulle styre mot et akkumulert mindreforbruk så vil vi øke aktivitet i form av tilsetning i rekrutteringsstillinger og dermed holde akkumulert resultat i balanse. Selv med øvre estimat vil omfanget av rekrutteringsstillinger ligge langt under det måltallet vi har i dag.

Utvikling inntekter:

Inntektsutviklingen er basert på at vi får studieplass og etter hvert studiepoenguttelling for hhv 20 nye plasser i medisin og opptrapping til 40 studieplasser på masterprogrammet i Folkehelse og epidemiologi. I beste estimat har vi også lagt til grunn at vi får dekket økte kostnader for praksis i primærhelsetjenesten med 5 mill pr år fra 2025. Vi har lagt til grunn at en slik øremerking i fakultetets fordelingssmodell vil medføre en økning i modellens flate kutt til enhetene og at effekten på Helsams inntekter da blir 4,2 mill pr år.

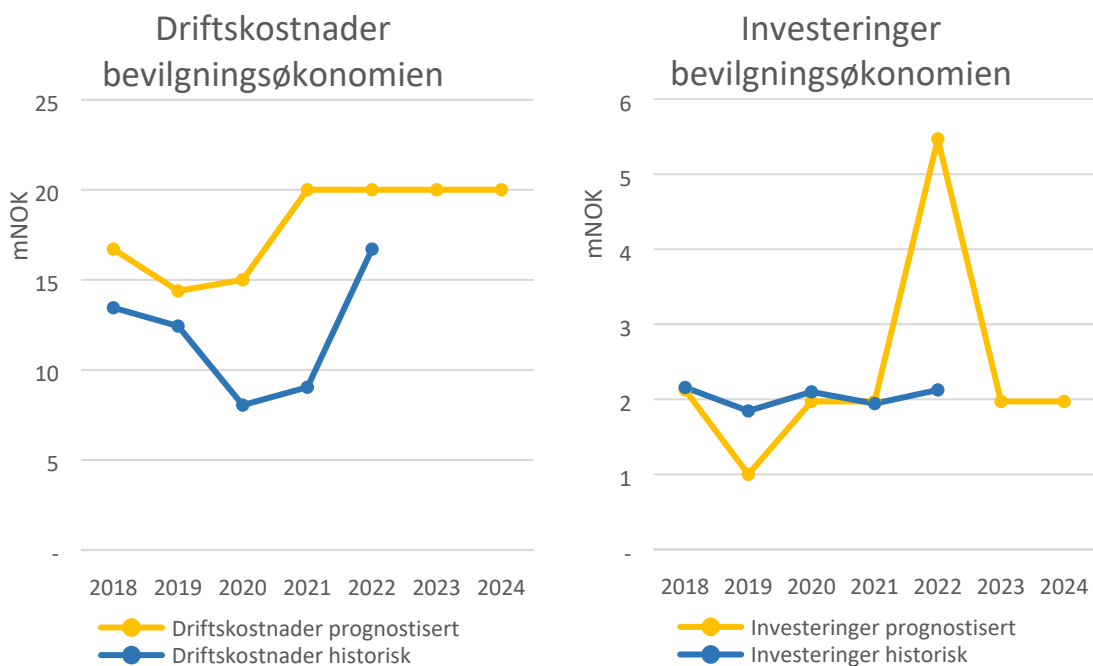
Det er ikke gjort andre vurderinger av inntektsutviklingen i perioden.

Utvikling årsverk og lønnskostnader:

Utviklingen i personalkostnader er basert på følgende forutsetninger. Vi får en opptrapping i kostnader knyttet til helårseffekt av pågående tilsetninger i fast vitenskapelig stilling. Naturlige avganger i faste stillinger er ikke erstattet i prognoseperioden, men det bidrar i begrenset grad til å redusere kostnadene ettersom det er få forventede avganger i perioden som ligger foran oss. Som beskrevet over så forutsetter prognosen at vi ikke gjør nyttilsetninger i rekrutteringsstilling før mot slutten av prognoseperioden når økonomisk

balanse er oppnådd. Vi har gjort et unntak for en rekrutteringsstilling knyttet til valgte dekaner.

Utvikling driftskostnader og investeringer:

Prognosen på driftskostnader reflekterer primært økte driftskostnader knyttet til kjøp av tjeneste for praksis på sykehjem og på legevakt ifb implementeringen av RETHOS¹.

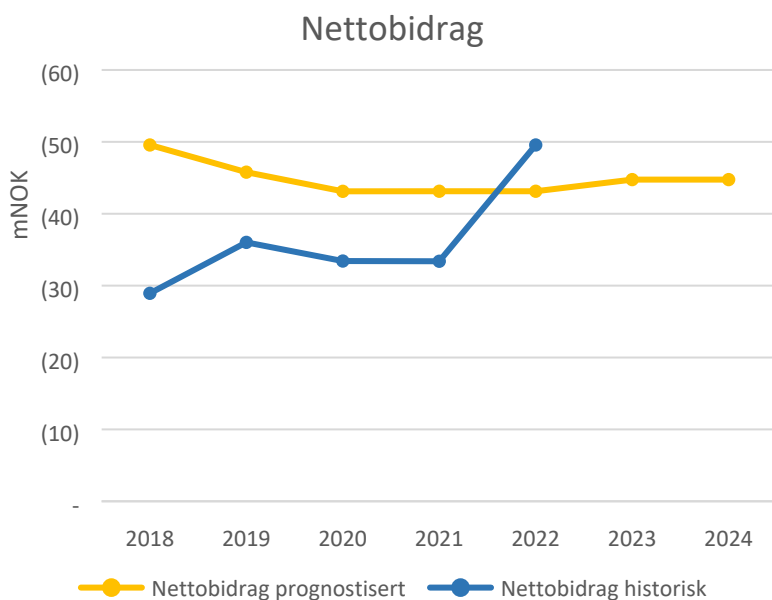
I tillegg forventer vi en viss forskyvning fra personalkostnader til drift som følge av at noen flere fastleger går over fra tilsetning til fakturering for arbeid med praksis. De øvrige driftskostnadene har vært kuttet gjennom forrige periode med akkumulert overforbruk. Vi ser i begrenset grad muligheter for å gjøre ytterligere innsparinger på driftskostnadene i perioden.

Investeringer utgjør en svært begrenset del av bevilgningsøkonomien ved Helsam. Vi har lagt inn en engangskostnad knyttet til møbler og flytting på 3,5 mill. i 2026. Det er gjort et grovt beregningsgrunnlag med utgangspunkt i det arbeidet som er gjort med å se på utnyttelsen av arealer i Slemdalsveien. Vi har lagt til grunn at vi kan gjenbruke møbler svarende til arbeidsplasser

¹ Beregningsgrunnlag for kostnadene knyttet til implementeringen av RETHOS er en utvidelse av plasser på sykehjem svarende til at vi har praksisplass til 135 studenter pr semester. Helsam har pr i dag avtaler med Oslo og noen nærliggende kommuner om praksis på sykehjem og betaler kommunene for overtid/vikarkostnader forbundet med at sykehjemslegen fungerer som praksislærer. I beregningen av kostnader har vi i tillegg lagt til grunn at 1 uke praksis på legevakt vil ha tilsvarende kostnad som på sykehjem. En utvidelse av praksis vil innebære administrative omkostninger i forbindelse med koordinering av praksisene og potensielt også reise- og oppholdskostnader for studentene. Dette er i svært begrenset grad beregnet inn.

på cellekontorer, men at vi i stor grad vil være avhengig av å kjøpe inn møbler til øvrige arbeidsplasser, multirom og møterom.

Utvikling nettobidrag:

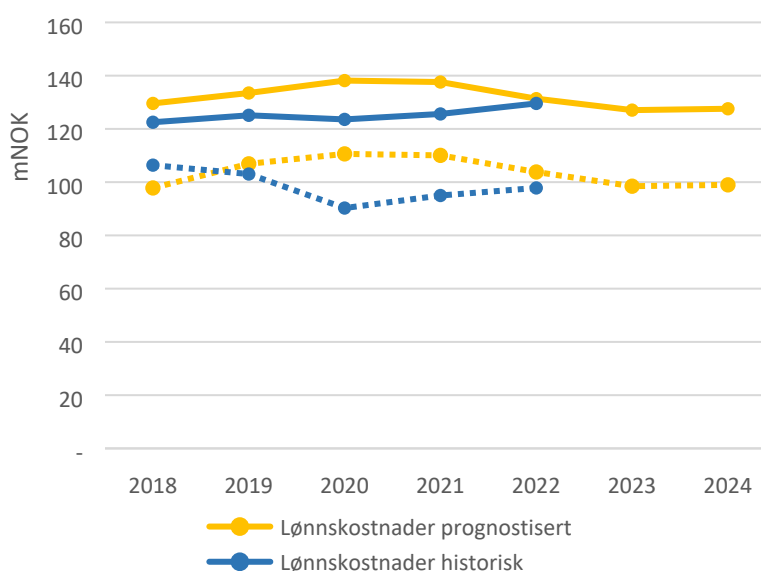

Nettobidraget utgjør et vesentlig usikkerhetsmoment for bevilgningsøkonomien ved Helsam. Dels fordi det utgjør en så stor del av bevilgningsøkonomien, men også fordi over halvparten av nettobidraget er knyttet til frikjøp av ansatte som i neste omgang generer vikarbehov.

Som grunnlag for prognosen på nettobidrag har vi antatt at Helsam vil ha noe lavere NFR-inntekter i prognoseperioden enn de siste årene (45 mill. årlig i prognoseperioden). Bakgrunnen for

vurderingen er dels at vi har noen større prosjekter under utfasing, dels den krevende økonomiske

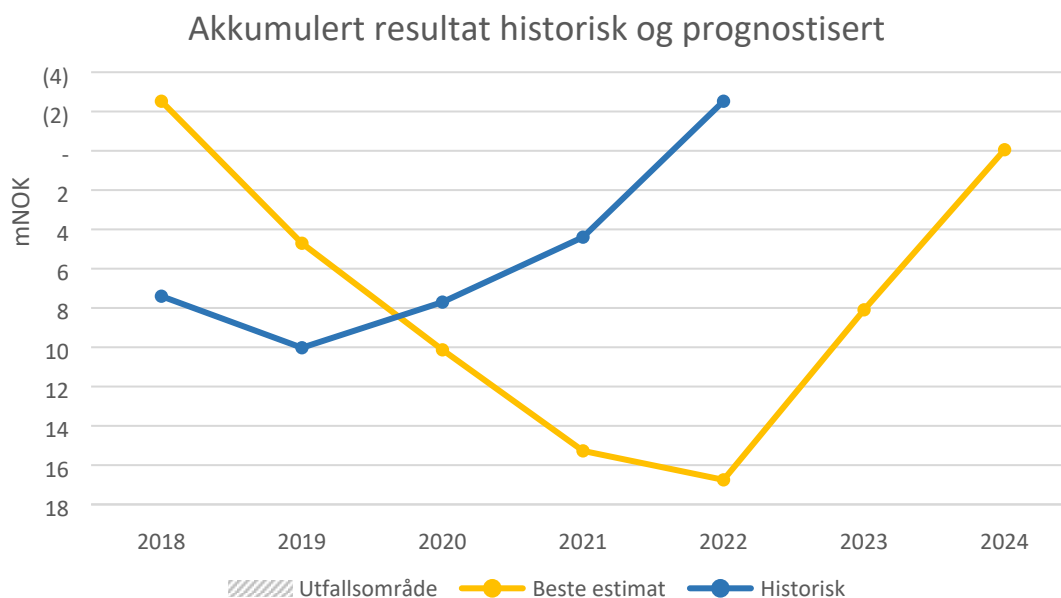
Lønnskostnader og frikjøp bevilgningsøkonomien

situasjonen for NFR og dels at vi opplever en vridning i retning av at vi sender flere EU-søknader.

Dagens aktivitetsnivå er såpass høyt at vi vurderer at våre ansatte i liten grad vil kunne håndtere en større portefølje enn det de allerede har. Inntektene fra EU er forventet å stabilisere seg på rundt 18. mill. Det er vesentlig høyere enn tidligere, men på nivå med inntektene for de to siste årene og i tråd med at vi de siste årene har sett en vekst i antall søknader. Øvrig BOA er framskrevet på omtrent dagens nivå.

Vår vurdering er at prognosen er ambisiøs, men realistisk. Vi har lagt til grunn at det ikke er realistisk med et øvre estimat over dette, mens et nedre estimat er basert på en 5% reduksjon flatt gjennom perioden.

Utfallsrommet – Øvre og nedre estimat:

Det beskrevne utfallsrommet er knyttet an til to elementer på inntektssiden; øremerkede inntekter knyttet til implementeringen av RETHOS og utvikling av nettobidraget.

Vurderinger øvre utfallsområde:

I øvre utfallsområde er det lagt til grunn at de øremerkede inntektene knyttet til RETHOS dekker kostnadene fullt ut. Det gir i så fall rom for å starte opptrapping av rekrutteringsstillinger i 2027 og 28. Som beskrevet over mener vi det ikke er grunnlag for å knytte an høyere forventninger til nettobidraget.

Vurderinger nedre utfallsområde:

I det nedre utfallsområdet er økningen i inntekter knyttet til implementeringen av RETHOS redusert fra 4,2 mill. årlig til 2,2 mill. årlig. I tillegg er nettobidraget redusert med 5% fra 2025 og ut prognoseperioden. Helse vil ikke klare å oppnå økonomisk balanse med disse forutsetningene, men akkumulert overforbruk er redusert gjennom at antall rekrutteringsstillinger settes til null fra 2026 og ut prognoseperioden.

Med hilsen

Elin O. Rosvold
instituttleder

Knut Tore Stokke
administrasjonssjef